

דבר המערכת

קדושים תהיו כי קדוש אני...

בפרשתנו: דבר אל-כל-עדת בני-ישראל ואמרת אלהם קדשים תהיו; כי קדוש, אני ה' אלהיכם: איש אמו ואביו תיראו, ואת-שבתתי תשמרו; אני ה' אלהיכם ובהמשך הפרשה: ולא-תזונה הארץ, ומלאה הארץ זמה: את-שבתתי תשמרו, ומקדשי תיראו; אני ה': אל-תפנו אל-האבת ואל-הידענים, אל-תבקשו לטמאה בהם; אני ה' אלהיכם: מפני שיבה תקום, והדרת פני זקן; ויראת מאלהיך אני ה':

להבין בשתי המקומות בפרשתנו כשהתורה מצווה על "את שבתותי תשמרו" והקשר לבין מה שכתוב לפני ואחרי.

בתחילת הפרשה קדושים תהיו שזה בכללות, תהיו קדושים כי קדוש אני, והתורה עוברת לפרטים של היהודי שרוצה להיות קדוש, וזה שתכבד את אביך ואת אמך, ותשמור את השבת כי אני ה' אלוהיכם, ואח"כ בהמשך הפרשה באזהרות על התנהגות דקדושה ולא תזנה הארץ וכו', את שבתותי תשמרו ומקדשי תיראו אני ה', וצריך להבין את הקשר בין שאר המצוות לבין זה שהתורה מכניסה בתוך האזהרות האלו את מצוות שמירת השבת כי אני ה' אלוהיכם.

ולהסביר את הענין, כאשר התורה מזוהרת אותנו בני ישראל בדברים שהם יסודות ההתנהגות הראויה של בני אדם, דהיינו כבוד אב, קדושה וטהרה וכו', אז היסוד לזה הוא שתדע שאנחנו יהודים, שאנחנו עם המובחר שהקב"ה בחר בנו לתת לנו את השבת, כי אני ה' אלוהיכם, נתתי לכם את השבת כי אני רוצה שתרגישו כי אות ברית הוא ביני ובינכם, מה שאין כן לשאר אומות העולם, כאשר יהודי יודע ששונה הוא משאר אומות העולם, שיש בו מיוחדות, הקב"ה בחר בו ודווקא בו להתקשר עימו בברית השבת, זה דורש קדושה מיוחדת, שתקדש גם אתה כדי שתהיה ראוי להיות בן המלך.

כדי שהברית בין בני ישראל להש"ת שהוא דרך השבת לא תבייש את עצמו, וכאשר יהודי מכבד את אביו ואמו, זה לא רק כי הוא מאכילו ומשקהו, והם הביאוהו לעולם וכו', אלא כמו שאנו מעריכים ומחוקקים ומוסיפים על הקדושה והקשר בינינו לבין אבינו שבשמים דרך השבת, כך אנו מכבדים את אבותינו כי הם ובגללם, בגלל הקשר שלי אליהם, שהם יהודים אז אני יהודי, אז אני נולדתי יהודי, ולי יש בזכותם את התענוג להיות בברית אחד עם קודשא בריך הוא וישראל חד הוא.

ועיין בבני יששכר מאמרי השבתות מאמר ט' אות ו' שכתב ז"ל: והעדות לישראל שנקראים בנים הוא השבת, דהנה קיימא לן (סנהדרין נח) גוי ששבת חייב מיתה

וכתבו הטעם להיות הש"י קידש את השבת מבראשית ובו שבת הוא ית"ש מכל מלאכתו, וא"כ נקרא שבת שרביטו של מלך, ואסור להשתמש בשרביטו של מלך, והמשתמש חייב מיתה, על כן גוי ששבת חייב מיתה, משא"כ ישראל ניתן להם השבת לאות לעדות שהם בנים, ויכולים שפיר להשתמש בשרביט אביהם עכ"ל"ק עיי"ש.

וה א"ב של היהודי זה השבת, זה הקשר דרך יום המובחר שהוא השבת שהקב"ה בחר גם בו לשבות מששת ימי המעשה, כך גם אנו היהודים שובתים כי אני ה' אלוהיכם, אמנם הקב"ה הוא בורא כל המעשים, אבל דרך השבת עשה ברית עם בני ישראל,

כך גם בשאר הפרשיות של הקדושה והטהרה, כאשר יהודי שומר את השבת, ומתבונן קצת מה היה מנוחה מהעבודה של היום, או שיש לשבת גם עוד מטרות, יום מנוחה וקדושה לעמך נתת, השבת מקדשת את האדם, ע"י שהאדם מתבונן בקשר שנוצר דרך השבת, בהתקשרות עם הקב"ה, אזי דרך שמירת השבת כהלכתו מתבונן הוא על כללות התנהגותו במשך ימי השבוע, איך מתאים ליהודי שמתקדש ומתקשר לבוכ"ע דרך השבת וקדושותו, ונעשה חד הוא עם הקב"ה, אחרי זה לבוא ולעשות מעשי טובה, ואזי הקדושה של השבת נותן בו הכוח להתגבר על עצת היצר ולא ליפול ברשתו בטומאת האדם.

ודבר ידוע הוא כאשר יהודי מתחיל לזלזל בדברים הקטנים בקדושת השבת באומרו זה לא כתוב בתורה, זה לא נראה לי חילול שבת, זה מביאו להתדרדרות בהרבה מצוות ובפרט בהיות בדברי קדושה וטהרה, שע"י לזול בערך השבת, גרם שילול היהודי בקדושתו הוא וזה מביאו לידי עבירות.

וכשמגיע לאדם נסיון ואפילו נסיון קטן בקדושת השבת, אז אח"כ אחר שהתגבר הוא מרגיש פתאום קדושה מיוחדת, מרגיש התעלות, מרגיש שנתקשר עוד יותר להבוכ"ע, ואח"כ כשמגיע לו עצת היצר בדברים ובנסיונות אחרות, אזי עצם ההתעלות, עצם התענוג הרוחני שהאדם מרגיש בגלל שהתגבר להתחזק בקדושת השבת נותן בו את הכוח להתגבר גם בשאר הנסיונות, והדבר בדוק ומנוסה. ומי יתן שנוכח להתחזק בקדושת השבת, להתענג באהבתך ובנחלתך, וע"י נוכח להתחזק ולהתבייש מלעשות דברים אחרים שמבישים אותנו כי אנחנו קדושים בקדושת השבת.

ע"ש"ק אלו"ק, באוהל רבינו גדיון, ברכת שבתא אבא, ידדכס פנחס בן יואל אלה

אגרא דכלה

ליחס הסבה הגורמת, כמו איש בחטאו יומת, ר"ל בעבור חטאו, כן בקרבנתם בעבור קרבנתם, והוי"ו בוימותו כטעם לכן, כמו כי אהבך ה"א וברכך (דברים י"ג) יען אהבך לכן ברכך, בתום לבבך עשית זאת ואחשוק, כן וימותו כמו לכן מתו; ומצאתי לרמ"א שפי' כן, והוסיף לאמר, שהודיע ית' למשה שלא יעלה על דעתו שמתו להיותם רעים וחטאים לה; אבל בשביל קרבנתם להיותם קרובים אל ה' מתו, כי מדקדק הקב"ה עם חסידיו ויקדש בם, וכמאמר משה הוא אשר דבר ה' בקרובי אקדש; ואחרי שיידח בדוק בפ"ע אל הודעה זו בא לענין האזהרה אל אהרן ויחד לזה מאמר בפ"ע. וראיתי במכרשבי"ד דף ס' שאמר, משה הוה מהרהר מאן גרם לון טעונא דא והוה עציב. מה כתיב וידבר ה' אל משה אחרי מות שני בני אהרן, ומה אמר לי' בקרבנתם לפני ה' וימותו, ע"ש. מבואר כדברינו: עכ"ל]

או יאמר בקרבנתם לפני י"י וכו' (ויקרא טז א). שסיפר לו הש"י שסיבת מיתתם היה בקרבנתם לפני י"י, היינו מ"ש רז"ל חכמי האמת ענין יסורין של אהבה (ברכות ה' ע"א), היינו יסורין שגורמים אהבה באורות עליונים, כי כשיש ח"ו תגבורת הדינים אז אין היחוד למעלה ח"ו, אזי משפעת השכינה אותן הדינים לבניה הנעימים הרוצים בתקנתה כביכול, ועל ידי זה נתהווה היחוד כיון שהוסרו הדינים, וזהו יסורין של אהבה שגורמים אהבה. וז"ש לו הש"י בקרבנתם לפני י"י וימותו, סיבת יסורי מיתתם הוא שהיו רוצים לקרב לפני י"י, וכבר ידעת לפני י"י הכוונה על השכינה מלכות שמים, (עיין בעץ חיים החילוק מלפני י"י לפני י"י), והוא הקדמה למה שיבוא אחר כך הציווי לאהרן בזאת יבוא אהרן (ויקרא טז ג), וידוע דזאת היא השכינה, והבן:

או יאמר. אחר שנדקדק למה אמר שני בני אהרן (ויקרא טז א), ולא היה סגי בני אהרן לחוד. אך הוא להורות הדיוק שהנה כעת שהיו שני בני אהרן בגופים מחולקים, הגם שהקריבו לפני י"י במשכן עם כל זה וימותו, מה שאין כן כשיהיו שניהם בגוף אחד פנחס זה אליהו (זוהר ח"ב

הקטעים [סוגריים מרובעים] הינו הוספות מרבנו בענין זה, ממקומות אחרים:

וידבר וכו' בקרבנתם לפני י"י וכו' (ויקרא טז א), ויאמר י"י וכו' (ויקרא טז ב). הנה בפסוק הראשון לא פירש מה היה הדבור למשה, ואם הוא מה שיצוה לאהרן, הנה זה אמירה בפני עצמו בפסוק ב', ונראה דזה הוא הקדמה וטעם למשה אדונינו סיבת המצוה שיצוה לאהרן שלא יבוא בכל עת וכו', שלא יחשוב משה שחי"ו איזה שמץ נמצא באהרן שאינו ראוי לגשת אל הקודש כי אם ביום המקודש שנתכפר העון. לזה הקדים הש"י דבורו למשה אחרי מות שני בני אהרן, ומה היה הדבור הוא שהודיעו הש"י סיבת מיתתם הוא בקרבנתם לפני י"י וכו', היינו שנתקרבו מאוד אל פני י"י ונתבטלו ממציאיתם מרוב השגתם וחשקם להדבק במקורם, וגעלה נפשם את בשרם ונדבקו בקונם (עיין באור החיים), ומזה הבין משה אדונינו דסיבת המניעה לאהרן מגשת בכל עת אל הקודש הוא לבל יתבטל ממציאיתו מרוב תשוקתו, רק ביום המקודש שישנו בו תוספת [נשמה יתירה מבחינת] חיה, ויש בו כח לסבול בהירות יותר ולעמוד בהיכל ולא יתבטל, והבן כי קצרות:

[ובאריכות הדברים אפשר להבין ממה שראיתי בספר הכתב והקבלה על ויקרא פרק טז פסוק א וזלה"ק: והנה נדב ואביהוא מה שעשו לא היה רק מגודל השמחה והאהבה כמ"ש רבותינו בת"כ אף הם בשמחתם כיון שראו אש חדשה שירדה משמים ותאכל את העולה אמרו נוסף אהבה על אהבה (עמ"ש בשמיני ותאכל על המזבח), ולהיות שקרבנתם בזה היה מצד אהבה, לכן בא במלת בקרבנתם התי"ו שהיא במקום ה"ה"א להורות על פעולה הנעשה ברצון ואהבה; ועמ"ש בפנחס בוראיתא חסר אותה. דע דלהמפרשים חסר נשוא הדבור במקרא זה, שאינו מבואר מה דבר אל משה, ול"ו שאמר בקרבנתם לפני ה' וימותו. הוא נשוא הדבור, וטעמו אחרי שמתו שני בני אהרן היה דבר ה' אל משה להודיעו סבת מיתתם, והוא בעבור שנתקרבו אל ה' לכן מתו, הבי"ת שבקרבנתם היא

